

Έντυπο Σχεδιασμού Παιδαγωγικού Πλάνου ΤΕΣΕΚ ΜΑΚΑΡΙΟΣ Γ' ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Πρόγραμμα: «Πρασινίζω το σχολείο»

1. Πρακτικές Τεχνικές

Το πρόγραμμα εστιάζει στην αξιοποίηση του χώρου πρασίνου ως παιδαγωγικό εργαλείο.

Προβλέπεται η δημιουργία και καλλιέργεια κήπων, η φύτευση αρωματικών φυτών, η κατασκευή ξύλινων κατασκευών και η υιοθέτηση πρακτικών οικολογικής διαχείρισης.

Επίσης προβλέπεται η δημιουργία πράσινου διάδρομου ο οποίος βρίσκεται στον όροφο και ενώνει δύο πτέρυγες. Είναι ακάλυπτος και θα γίνει σκίαση με φυσικό τρόπο.

2. Παιδαγωγικές Μέθοδοι

Εφαρμόζονται σύγχρονες μαθητοκεντρικές προσεγγίσεις, όπως η διερευνητική μάθηση, η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, η διαθεματική μεθοδολογία και η αξιοποίηση της βιωματικής μάθησης.

Επίσης στο όλο έργο θα λάβουν μέρος οι μαθητές με δικές τους προτάσεις από τον κλάδο αρχιτεκτονικής και εφαρμοσμένης διακοσμητικής.

3. Σύνδεση με το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Το πρόγραμμα συνδέεται άμεσα με τους στόχους και τους δείκτες επιτυχίας διαφόρων μαθημάτων (Βιολογία, Γεωγραφία, Τέχνη, Οικιακή Οικονομία, Τεχνολογία).

4. Δραστηριότητες

Ενδεικτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν:

- Δημιουργία και φροντίδα κήπου
- Παραγωγή χαρουπόμελου για πώληση και ενίσχυση της Πρόνοιας της Σχολής
- Καταγραφή και μελέτη φυτών
- Ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση υλικών
- Παρουσιάσεις και εκθέσεις με έργα μαθητών

5. Δεξιότητες STEAME

Το πρόγραμμα καλλιεργεί δεξιότητες στους τομείς Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics και Entrepreneurship, δίνοντας έμφαση στην καινοτομία και τη δημιουργικότητα.

6. Συμμετοχή και Δράση

Ενθαρρύνεται η ενεργός συμμετοχή των μαθητών σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων, με στόχο την καλλιέργεια υπευθυνότητας, συνεργασίας και ηγετικών δεξιοτήτων.

7. Δεξιότητες Ζωής

Οι μαθητές ενισχύουν την κριτική σκέψη, την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, την επικοινωνία, τη συνεργασία και την προσαρμοστικότητα σε διαφορετικά περιβάλλοντα. Με την παραγωγή χαρουπιόμελου και την πώλησή του για ενίσχυση της Πρόνοιας της σχολής, οι μαθητές μαθαίνουν να βοηθούν και να γνοιάζονται για τον συνάνθρωπό τους και γίνονται μέτοχοι στον θεσμό του εθελοντισμού.

8. Τοπική Κοινωνία

Το πρόγραμμα προωθεί τη συνεργασία με την τοπική κοινωνία μέσω εκδηλώσεων, δράσεων εθελοντισμού και συνεργασιών με τοπικούς φορείς και οργανισμούς.

Συμπέρασμα

Το πρόγραμμα «Πρασινίζω το σχολείο» αποτελεί μια ολιστική παιδαγωγική πρωτοβουλία που συνδέει τη βιωματική μάθηση με την περιβαλλοντική αειφορία, προάγει τη διαθεματικότητα, ενισχύει τις δεξιότητες ζωής και ενδυναμώνει τη συνεργασία σχολείου – κοινότητας – κοινωνίας.

Έντυπο Σχεδιασμού Παιδαγωγικού Πλάνου

Η ενσωμάτωση και παιδαγωγική αξιοποίηση χώρων πρασίνου στη διδακτική διαδικασία θεωρείται καίριας σημασίας, καθώς συμβάλλει στη δημιουργία μαθησιακών εμπειριών που ενισχύουν τη σύνδεση των μαθητών/μαθητριών με το φυσικό περιβάλλον, εμβαθύνουν την κατανόηση θεμάτων περιβαλλοντικής αειφορίας και προάγουν τη διαθεματική μάθηση. Οι πράσινοι χώροι, όταν αξιοποιούνται ως διδακτικά εργαλεία, παρέχουν τη δυνατότητα απόκτησης πρακτικών γνώσεων και βιωματικών εμπειριών, οι οποίες δύνανται να ενταχθούν στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, καθώς και στα υπόλοιπα γνωστικά αντικείμενα.

Στη Μέση Γενική Εκπαίδευση (ΜΓΕ) και στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΜΤΕΕΚ), η δημιουργία και ανάπτυξη πράσινων χώρων δύναται να υλοποιηθεί ως εγκεκριμένο πρόγραμμα της σχολικής μονάδας, με στόχο την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την προώθηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Πρακτικές Τεχνικές

Στο πλαίσιο του προγράμματος θα υλοποιηθούν ποικίλες πρακτικές δημιουργίας, συντήρησης και αξιοποίησης χώρων πρασίνου, οι οποίες είναι εφικτές προς εφαρμογή από τη μαθητική κοινότητα, τον Καθηγητικό Σύλλογο καθώς και τους κοινωνικούς εταίρους. Οι πρακτικές αυτές εντάσσονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα και συνδέονται με συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα. Συγκεκριμένα θα εφαρμοστούν τα ακόλουθα:

(α) Συνοδευτική φύτευση

Πέραν των υφιστάμενων δέντρων στα διάφορα σημεία της αυλής, θα φυτευτούν λουλούδια με στόχο τη δημιουργία αισθητικά αναβαθμισμένων συνθέσεων. Η επιλογή των φυτών θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες.

(β) Διερεύνηση βέλτιστων συνδυασμών φυτεύσεων

Η εφαρμογή της πρακτικής θα πραγματοποιηθεί με την καθοδήγηση εξειδικευμένων συνεργατών, μέσω αξιοποίησης των υφιστάμενων ανθώνων. Η πρακτική αυτή, πέραν της αισθητικής αναβάθμισης, συμβάλλει και στη μείωση λειτουργικών εξόδων.

Επίσης σε συγκεκριμένο σημείο της Σχολής, υπάρχει αυλή πέραν των 600 τετραγωνικών με μπετόν στο έδαφος. Στο σημείο αυτό θα σπάσουμε το μπετόν για να δημιουργηθούν λασάνια με δοντροφύτευση και στη συνέχεια, θα τοποθετηθούν περιμετρικά παγκάκια – κιόσκι.

(γ) Δημιουργία φωλιών για ενίσχυση της άγριας ζωής

Σε συνεργασία με τον κοινωνικό εταίρο *BirdLife*, οι μαθητές/μαθήτριες, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης, θα κατασκευάσουν φωλιές για την ενίσχυση των πληθυσμών πουλιών. Η δράση εντάσσεται στα μαθήματα Τέχνης και Σχεδιασμού και Τεχνολογίας (Α΄ Λυκείου). Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία υλοποιείται συστηματικά τα τελευταία τρία έτη, με θετικά αποτελέσματα τόσο στην αύξηση του αριθμού των πουλιών όσο και στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης.

(δ) Κομποστοποίηση

Η πρακτική θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά με σκοπό τη μείωση αποβλήτων, την

προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και την ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Η δράση εντάσσεται στο μάθημα της Οικιακής Οικονομίας (Β΄ και Γ΄ Λυκείου) και θα πλαισιωθεί με σχετικές ενημερώσεις κατά τις περιόδους Υπευθυνότητας από τους Υπεύθυνους Τμημάτων.

Παιδαγωγικές Μέθοδοι

Οι παιδαγωγικές μέθοδοι που θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος περιγράφονται ως ακολούθως:

(α) Βιωματική μάθηση

Η διαμόρφωση του πράσινου χώρου παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής βιωματικών δραστηριοτήτων. Στοιχεία του Αναλυτικού Προγράμματος, όπως η Οικιακή Οικονομία (βιολογική καλλιέργεια), η Βιολογία (περιβαλλοντική βιολογία) και η Τεχνολογία (πνευματικά συστήματα, αντλίες), θα διδάσκονται επιτόπου, επιτρέποντας στους μαθητές/μαθήτριες να συνδέσουν τη θεωρητική γνώση με την πρακτική εφαρμογή.

(β) Ομαδοσυνεργατική μάθηση

Η μέθοδος αυτή θα υλοποιηθεί με ποικίλους τρόπους:

- Σύνδεση κάθε τάξης ως ομάδας κατά τη φάση προετοιμασίας και διαμόρφωσης του χώρου (π.χ. καθαρισμός, τοπιοτέχνηση).
- Αξιοποίηση του κίосκι για τη διδασκαλία μαθημάτων, όπου αυτό είναι εφικτό.
- Χρήση των υπαρχόντων παγκακιών για συνεργατικές δραστηριότητες.

Η διαμόρφωση του χώρου σε καλαίσθητο και δροσερό περιβάλλον θα ενισχύσει τη δυνατότητα διεξαγωγής μαθημάτων σε εξωτερικό πλαίσιο.

(γ) Πειραματική – Εργαστηριακή μέθοδος

Η φύτευση αρωματικών φυτών που χρησιμοποιούνται και στη μαγειρική θα προσφέρει ευκαιρίες πειραματικής μελέτης της βιολογικής καλλιέργειας μέσω του μαθήματος Οικιακής Οικονομίας. Παράλληλα, θα καλλιεργηθούν δεξιότητες ζωής, καθώς οι μαθητές/μαθήτριες θα μπορούν, κατά τις περιόδους δημιουργικής απασχόλησης, να επισκέπτονται τον χώρο βιολογικής καλλιέργειας και τα υπόλοιπα τμήματα του σχολικού συγκροτήματος.

Δραστηριότητες αξιοποίησης του χώρου πρασίνου και σύνδεση με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών

Οι δραστηριότητες που προτείνονται για την αξιοποίηση του χώρου πρασίνου στο σχολείο έχουν στόχο να ενισχύσουν τη μαθησιακή διαδικασία και να συνδεθούν άμεσα με τα Αναλυτικά Προγράμματα (ΑΠ) κάθε εκπαιδευτικής βαθμίδας, προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες των Προδημοτικής, Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Φιλολογικά – Νέα Ελληνικά

Α' Λυκείου:

- Οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά προφορικών και γραπτών κειμένων και να κατανοούν τη λειτουργία τους στην επικοινωνία. Ειδικότερα, η περιγραφή χώρου στο πλαίσιο του πράσινου περιβάλλοντος θα τους επιτρέψει να συνδέσουν τη θεωρία με την άμεση παρατήρηση.
- Διδασκαλία σε εξωτερικό χώρο δημιουργεί τις προϋποθέσεις για δραματοποιημένες συζητήσεις, καλλιεργώντας την προφορικότητα και την ικανότητα έκφρασης διαφορετικών οπτικών γωνιών.
- Το φυσικό περιβάλλον ενισχύει τη φαντασία και τα συναισθήματα, διευκολύνοντας τη διδασκαλία της πειθούς, της μεταφορικής γλώσσας και των τρόπων ανάπτυξης παραγράφου.
- Οι μαθητές θα αξιοποιήσουν μη γλωσσικά στοιχεία, ενισχύοντας την πολυτροπικότητα και εμπλουτίζοντας το πληροφοριακό και συναισθηματικό τους φορτίο.

Β' Λυκείου:

- Μέσω ελεύθερων συζητήσεων σε μικρές ομάδες στον πράσινο χώρο, οι μαθητές θα εξασκηθούν στην επιχειρηματολογία και στην ανάλυση κειμένων, εμπλουτίζοντας την κριτική και δημιουργική τους σκέψη.

Γ' Λυκείου:

- Θεματικοί κύκλοι όπως Επιστήμη, Τεχνολογία και Οικολογία θα διδάσκονται σε φυσικό περιβάλλον, ενισχύοντας την περιβαλλοντική συνείδηση και την κατανόηση της σημασίας της φύσης για τον άνθρωπο.

Λογοτεχνία

Α' Λυκείου:

- Οι μαθητές θα καλλιεργήσουν αισθητικό και γλωσσικό κριτήριο, παρατηρώντας το φυσικό περιβάλλον και συγκρίνοντας εικόνες με τα λογοτεχνικά έργα.
- Θα αναπτύξουν δεξιότητες διακειμενικής και διαθεματικής ανάλυσης, συνδέοντας τη λογοτεχνία με άλλες μορφές τέχνης (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο).

Β' και Γ' Λυκείου:

- Η διδασκαλία ποιητικών κειμένων σε χώρο πρασίνου θα ενισχύσει την κατανόηση του ποιητικού λεξιλογίου, της συνδηλωτικής λειτουργίας των λέξεων και της χρήσης της φύσης ως συμβόλου.
- Οι μαθητές θα εξασκηθούν στη δημιουργική γραφή, εμπνεόμενοι από το φυσικό περιβάλλον, ενισχύοντας την προετοιμασία τους για συμμετοχή σε μαθητικούς λογοτεχνικούς διαγωνισμούς.

Σχεδιασμός και Τεχνολογία

1. Σχεδιασμός και Επικοινωνία – Σχέδιο (Α, Β, Γ Λυκείου):

- Οι μαθητές θα σχεδιάσουν και θα μοντελοποιήσουν ξύλινους ανθώνες για την κεντρική αυλή, χρησιμοποιώντας λογισμικά σχεδίασης όπως το 2D Design.
- Θα εκπονούν έρευνες αγοράς για την παραγωγή, προώθηση και αγορά προϊόντων και θα αποφασίζουν για τα κατάλληλα εργαλεία συντήρησης.

2. Ηλεκτρονικά – Μικροελεγκτές (Α, Β, Γ Λυκείου):

- Δημιουργία συστημάτων εξαερισμού θερμοκηπίου με αισθητήρες θερμοκρασίας και αεριστήρες, για διατήρηση βέλτιστων συνθηκών.
- Κατασκευή αισθητήρων υγρασίας για έλεγχο των ανθώνων και θερμοκηπίου, συνδυάζοντας πειραματισμό και επίλυση προβλημάτων.

3. Κατασκευαστικά Συστήματα (Β, Γ Λυκείου):

- Συναρμολόγηση θερμοκηπίου και αξιολόγηση του ρόλου των κατασκευαστικών στοιχείων σε πραγματικά έργα και κιτ συναρμολόγησης.

4. Ηλεκτρικές Μηχανές:

- Κατανόηση της λειτουργίας κινητήρων συνεχούς και εναλλασσόμενου ρεύματος μέσω άρδευσης του σχολείου, υπολογισμού ισχύος αντλιών και επίλυσης σχετικών προβλημάτων.

Γαλλικά

- Α' Λυκείου: Περιγραφή σχολείου, γειτονιάς και πόλης σε εξωτερικό χώρο.
- Γ' Λυκείου: Συζήτηση για οικολογία, ανακύκλωση, κομποστοποίηση και εξοικονόμηση νερού.

Ικανότητες STEAME που θα αναπτυχθούν

Το πρόγραμμα στοχεύει στην ανάπτυξη ποικίλων ικανοτήτων STEAME (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics, Environment) μέσω της βιωματικής αξιοποίησης του χώρου πρασίνου:

- **Επικοινωνία:** Ο χώρος θα χρησιμοποιείται από μαθητές όλων των τμημάτων και τάξεων, προάγοντας την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία μεταξύ των μελών της μαθητικής κοινότητας.
- **Δημιουργικότητα:** Η δημιουργικότητα των μαθητών θα καλλιεργηθεί μέσω μαθημάτων Τέχνης (Α' Λυκείου), Θεμάτων Τέχνης (Β' και Γ' Λυκείου) και Ελεύθερου Προοπτικού Σχεδίου (Β' και Γ' Λυκείου), με τον

χώρο να χρησιμοποιείται ως έμπνευση για τη δημιουργία καλλιτεχνικών συνθέσεων.

- **Συνεργασία:** Η συνεργασία θα ενισχυθεί μέσω της φροντίδας του χώρου πρασίνου και των δραστηριοτήτων ομαδοσυνεργατικής μάθησης που θα υλοποιούνται στην κεντρική αυλή.
- **Επίλυση προβλημάτων:** Οι μαθητές θα ενθαρρύνονται να εντοπίζουν προβλήματα, να προτείνουν λύσεις και να τις συζητούν με τα υπόλοιπα μέλη της σχολικής κοινότητας και τους συντελεστές του προγράμματος.

Ενημέρωση και Επιμόρφωση του προσωπικού

Η ενημέρωση των ατόμων που εργάζονται στη σχολική μονάδα θα πραγματοποιηθεί σε πολλαπλά επίπεδα:

- **Αρχική ενημέρωση:** Παρουσιάσεις για όλη τη σχολική κοινότητα, με σκοπό την ευαισθητοποίηση σχετικά με τον σχεδιασμό, τη δημιουργία, τη συντήρηση και την αξιοποίηση του χώρου πρασίνου.
- **Εξειδικευμένες συναντήσεις:** Ανά ομάδα (γραμματειακό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό, φροντιστές/φροντίστριες, υπεύθυνα άτομα κυλικείου) για συζήτηση λεπτομερειών και πρακτικών οδηγιών.
- **Εκπαιδευτικοί:** Αρχική ενημέρωση μέσω συνεδριάσεων του Καθηγητικού Συλλόγου και ενίσχυση μέσω του θεσμού των Συντονισμών ανά κλάδο.
- Οι συνεδρίες και οι συναντήσεις θα περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον σχεδιασμό, τη δημιουργία και τη συντήρηση του χώρου πρασίνου.

Συμμετοχή και Δράση

Η συμμετοχικότητα και η συνεργασία θα εξασφαλιστούν μέσω του ακόλουθου πλαισίου:

- Με την έγκριση του προγράμματος «Πρασινίζω το σχολείο», θα καταρτιστεί πλάνο ενημέρωσης για τη συμμετοχή μαθητών, εκπαιδευτικών, Συνδέσμου Γονέων και προσωπικού.

- Η ομάδα συντονισμού θα περιγράψει τη συμβολή κάθε ομάδας και τα χρονοδιαγράμματα των ενημερώσεων.
- Στην έναρξη της σχολικής χρονιάς, οι μαθητές θα ενημερωθούν μέσω του θεσμού του Υπευθύνου Τμήματος.
- Θα οργανωθεί συνάντηση με τον Σύνδεσμο Γονέων για ενημέρωση σχετικά με τη συμβολή τους στο πρόγραμμα.
- Η ομάδα συντονισμού θα πραγματοποιεί συναντήσεις με το προσωπικό του σχολείου (γραμματειακό, βοηθητικό, κυλικείο, φροντιστές/φροντίστριες) για συζήτηση προβλημάτων, εισηγήσεων και προτάσεων.

Δεξιότητες ζωής

Οι μαθητές αναμένεται να κατακτήσουν δεξιότητες που σχετίζονται με τη φροντίδα και τη συντήρηση χώρων πρασίνου, μέσω πρακτικών δράσεων όπως:

- Φύτευση, πότισμα, ξεχόρτισμα, συγκομιδή και επεξεργασία προϊόντων.
- Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας με συγκεκριμένες υπευθυνότητες.
- Εφαρμογή οδηγιών με χρονοδιάγραμμα, ως μέσο επίτευξης του στόχου της αναδιαμόρφωσης της κεντρικής αυλής.
- Συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες, κοινωνικούς εταίρους και Σύνδεσμο Γονέων, ενισχύοντας δεξιότητες επικοινωνίας και ομαδικής εργασίας.

Η εμπλοκή των μαθητών θα γίνεται και στις ώρες δημιουργικής απασχόλησης, αλλά και ως παιδαγωγική μέθοδος υποστήριξης θεμάτων συμπεριφοράς.

Τοπική κοινότητα και ευρύτερη κοινωνία

Το πρόγραμμα λειτουργεί ως πλατφόρμα διαγενεακής επικοινωνίας και συνεργασίας:

- Το πλάνο τοπιοτέχνησης και το πλάνο εφαρμογής καταρτίστηκαν με ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένου του Συνδέσμου Γονέων και ειδικών συνεργατών (κηπουροί, γεωπόνοι, κάτοικοι περιοχής).

- Η επιλογή φυτών, δέντρων και λουλουδιών βασίστηκε στη συνεργασία μαθητών και επαγγελματιών, προσφέροντας έμπνευση και βιωματική μάθηση.
- Κατά τον σχεδιασμό λήφθηκε υπόψη η γνώση καθηγητών που υπήρξαν μαθητές του σχολείου, διασφαλίζοντας τη διατήρηση και αναβίωση της ιστορικής ταυτότητας του σχολείου μέσω του χώρου πρασίνου.

Εφαρμογή του πλάνου τοπιοτέχνησης

Η εφαρμογή του πλάνου τοπιοτέχνησης θα αναρτηθεί τον Σεπτέμβριο και θα περιλαμβάνει πλήρες χρονοδιάγραμμα με την άμεση εμπλοκή μαθητών, Συνδέσμου Γονέων, εξωτερικών συνεργατών και κοινωνικών εταίρων, οργανωμένη σε τέσσερα στάδια:

1. Ξεχόρτισμα και καθαρισμός των περιμετρικών κήπων

- Οι μαθητές θα συμμετέχουν ενεργά στον καθαρισμό και ξεχόρτισμα των περιμετρικών κήπων του σχολείου, με κάθε τμήμα να αναλαμβάνει συγκεκριμένη περιοχή.
- Στόχος είναι η ανάπτυξη πρωτοβουλίας και υπευθυνότητας, καθώς και η ενίσχυση της ομαδικής συνεργασίας.

2. Φύτεμα δέντρων, φυτών και λουλουδιών

- Το φύτεμα θα πραγματοποιηθεί σε διάφορες φάσεις, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του νέου σχολικού έτους. Οι μαθητές θα συμμετέχουν κατά τη διάρκεια διαλειμμάτων και περιόδων δημιουργικής απασχόλησης.
- Η διεύθυνση του σχολείου θα απευθύνει πρόσκληση στο Σύνδεσμο Γονέων και σε όλους τους γονείς, διοργανώνοντας ημερίδες φυτέματος όπου θα εφαρμοστεί το πλάνο και θα φυτευτούν τα προβλεπόμενα δέντρα, φυτά και λουλούδια.

3. Εργασίες από εξωτερικούς συνεργάτες και κοινωνικούς εταίρους

- Στο στάδιο αυτό θα πραγματοποιηθούν εργασίες τεχνικής φύσης που περιγράφονται στην πρόταση τοπιοτέχνησης και θα εκτελούνται παράλληλα με το φύτεμα.

- Οι εργασίες αυτές θα καλύπτουν τεχνικά σημεία που απαιτούν εξειδικευμένη γνώση γεωπόνων, κηπουρών και άλλων επαγγελματιών.

4. Συντήρηση και πότισμα

- Οι μαθητές, οι καθηγητές, οι επιστάτριες και τα μέλη της τοπικής κοινωνίας (γονείς και συνεργάτες) θα συμμετέχουν στη συντήρηση του χώρου, αποκτώντας πρακτικές και συναισθηματικές ωφέλειες.
- Η εμπειρία της φροντίδας του χώρου ενισχύει το αίσθημα ικανοποίησης, χαράς και συμβολής, καθώς οι κόπτοι τους αποφέρουν απτά αποτελέσματα.
- Η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας ενισχύει τη διάχυση γνώσης και τη διασύνδεση με εξωτερικούς φορείς.

Συνεργασίες και συνέργειες

- **Σύνδεσμος Γονέων:** Διοργάνωση ημερίδων ενημέρωσης, δεντροφύτευσης και συγκομιδής καρπών (π.χ. ελιές, χαρούπια).
- **Εξωτερικοί συνεργάτες:** Γεωπόνοι και κηπουροί για την εφαρμογή του πλάνου τοπιοτέχνησης και τη συντήρηση του πράσινου χώρου, αναλαμβάνοντας τις τεχνικές εργασίες που απαιτούν εξειδίκευση.
- **Φροντίστριες – επιστάτριες:** Συμμετοχή στην επιλογή φυτών και παροχή γνώσης για τη συνοδευτική φύτευση, τις κατάλληλες συνθήκες ανάπτυξης και τις ανάγκες ποτίσματος, αξιοποιώντας την εμπειρία τους από τη δραστηριότητά τους σε ανθοπωλεία.

Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής πλάνου τοπιοτέχνησης – Τεχνική Σχολή Μακάριος Γ΄ Λευκωσία

Μήνας	Στάδιο	Τάξεις/Συμμετέχοντες	Δραστηριότητες
Σεπτέμβριος	1. Ξεχόρτισμα & καθαρισμός	Όλες οι τάξεις	- Κατανομή περιοχών ανά τμήμα - Ξεχόρτισμα και

Μήνας

Στάδιο

Τάξεις/Συμμετέχοντες Δραστηριότητες

Μήνας	Στάδιο	Τάξεις/Συμμετέχοντες	Δραστηριότητες
Οκτώβριος	2. Φύτεμα δέντρων/φυτών/λουλουδιών	Α' Λυκείου	καθαρισμός των περιμετρικών κήπων - Ανάπτυξη υπευθυνότητας και πρωτοβουλίας - Φύτεμα λουλουδιών και μικρών φυτών στις κεντρικές αυλές - Συμμετοχή κατά τη διάρκεια διαλειμμάτων και δημιουργικής απασχόλησης
Οκτώβριος	2. Φύτεμα δέντρων/φυτών/λουλουδιών	Β' & Γ' Λυκείου	- Φύτεμα μεγαλύτερων δέντρων και αρωματικών φυτών - Διοργάνωση ημερίδων φυτέματος με γονείς και Σύνδεσμο Γονέων
Νοέμβριος	3. Εργασίες εξωτερικών συνεργατών	Όλες οι τάξεις + συνεργάτες	- Εκτέλεση τεχνικών εργασιών από γεωπόνους, κηπουρούς και ειδικούς συνεργάτες - Παράλληλη παρακολούθηση μαθητών και μικρές εργασίες επίβλεψης
Δεκέμβριος	4. Συντήρηση – πότισμα	Όλες οι τάξεις	- Πότισμα και φροντίδα φυτών - Μαθητές και καθηγητές αναλαμβάνουν υπευθυνότητες - Εκμάθηση

Μήνας

Στάδιο

Τάξεις/Συμμετέχοντες Δραστηριότητες

Μήνας	Στάδιο	Τάξεις/Συμμετέχοντες	Δραστηριότητες
Ιανουάριος	4. Συντήρηση – πότισμα	Όλες οι τάξεις	<p>δεξιοτήτων ζωής (οργάνωση, συνεργασία, υπευθυνότητα)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συνέχιση φροντίδας φυτών - Παρακολούθηση ανάπτυξης δέντρων και φυτών - Ενσωμάτωση στο μάθημα Οικιακής Οικονομίας και Τεχνολογίας
Φεβρουάριος	2 & 3. Φύτεμα & Εργασίες εξωτερικών συνεργατών	Α'–Γ' Λυκείου	<ul style="list-style-type: none"> - Συμπλήρωση φύτευσης όπου απαιτείται - Ειδικές εργασίες με συνεργάτες (κατασκευή ανθώνων, θερμοκηπίου)
Μάρτιος	4. Συντήρηση – πότισμα	Όλες οι τάξεις	<ul style="list-style-type: none"> - Συγκομιδή πρώτων καρπών/φυτικών προϊόντων (π.χ. βότανα) - Εκπαίδευση στη χρήση κομπόστ και ανακύκλωση οργανικών υλικών
Απρίλιος	4. Συντήρηση – πότισμα	Όλες οι τάξεις	<ul style="list-style-type: none"> - Συντήρηση και φροντίδα χώρου - Αξιολόγηση επιτευχθέντων στόχων - Προετοιμασία παρουσίασης

Μήνας

Στάδιο

Τάξεις/Συμμετέχοντες Δραστηριότητες

Μάιος

4. Συντήρηση – πότισμα

Όλες οι τάξεις

δραστηριοτήτων για
σχολική κοινότητα και
τοπική κοινωνία

- Τελική συντήρηση για το σχολικό έτος
- Συμμετοχή σε διαγενεακές δραστηριότητες (γονείς, καθηγητές, κοινωνικοί εταίροι)
- Ανατροφοδότηση και σχέδιο για νέα σχολική χρονιά

Σημειώσεις:

- Κάθε στάδιο συνδυάζεται με αντίστοιχες μαθησιακές δραστηριότητες (STEAME δεξιότητες, βιωματική μάθηση, ομαδοσυνεργατική μάθηση).
- Οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν με διαφορετικά καθήκοντα ανά τάξη και δεξιότητες (π.χ. Α' Λυκείου: παρατήρηση, μικρές φύτευσεις· Γ' Λυκείου: πιο σύνθετες εργασίες και τεχνική υποστήριξη).
- Οι ενημερώσεις και ημερίδες γονέων και συνεργατών θα πραγματοποιούνται παράλληλα με τα στάδια 2 και 3.
- Η συντήρηση (στάδιο 4) ενσωματώνει δεξιότητες ζωής, περιβαλλοντική συνείδηση και συνεργασία με την τοπική κοινότητα.